

Szerkesztőség:

Arad, Aesev.-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22.
(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

★ Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. ★

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre 840 Lej
Fél évre 420 Lej
Negyed évre 210 Lej
Havonta 70 Lej

Hirdetések díjszabás szerint.

Egyes szám ára 4 lej,
vasárnap 5 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Nincs vámháboru Románia-Magyarország között

(Bucuresti, szeptember 24.) Egyes lapok közölték, hogy Magyarország és Románia között vámháboru van keletkezében. A román kormány megszorító intézkedéseivel szemben magyar részről a fa, szén és só behozatali vámjának emelését tervezik. Ezeket a híradásokat illetékes helyen a legkategorikusabban megcáfolják.

A CFR. átszervezése.

(Bucuresti, szeptember 24.) Tudósítónk éjszakai telefonjelentése. A CFR központi igazgatóságánál lázas tevékenységgel folyik a munka az átszervezés, illetve leépítés dolgában. Mint ismeretes, az eddigi hét vasutigazgatóság helyében 16 forgalmi felügyelőséget létesítenek s ezeknek székhelye Marosvásárhely, Kolozsvár, N.-várad, Arad, Timisoara, Jassi, Bacau, Chisenev, Czernovitz, Braila, Bucuresti és Brassó lesz. Az új rendszer már január elsején életbe lép. Ugyanerre az időre elkészül a személyszállítási tarifa emeléséről szóló szabály is. Hir szerint az átszervezési, illetve leépítési akcióval egyidejűleg a tisztviselők nagyobbarányú fizetésemelésben részesülnek.

Kolozsváron csak a román választókat írják össze.

(Cluj—Kolozsvár, szeptember 24.) A városi tanács ma táviratot kapott a belügyminisztertől, hogy legkésőbb október elsejéig készítsék el a választói névjegyzéket. A távirat vétele után nagy feltűnést keltő intézkedés pattant ki. A városi tanács ugyanis bizalmas uton értesítette a kerületi kapitányokat, akik a névjegyzék összeállítását végzik, hogy járják végig kerületüket házról-házra s csak a román választókat írják össze. E tanácsi rendelkezés ellen az érdekeltek nagyarányú akcióra készülnek.

„Román állampolgár — román iskolában.”

(Bucuresti, szeptember 24.) Galacban 1863 óta működik egy református iskola, amelyet tavaly november 22-én a minisztérium bezárattott. A hívek most az iskola megnyitását kérelmezték, amelyet azonban a miniszter igen érdekes indokollással elutasított. A miniszteri határozat a következőket mondja: A román állampolgároknak gyermekei járjanak a román állami iskolába. Annyit azonban megenged, hogy a református vallást heti két órában taníthassák az állam iskolában.

Károly trónörökös Amundsent vendégül látta. — Elharapózott a veszettség. — Oroszország nem tárgyal Romániával. — Gyárégés Aradon. — Kávéházi afférek az aradi táncmánia körül. — A gyilkos Kovács bünlajstroma. — A békési főispán kikérte az aradi letéteket. — Meghalt egy anya, mert szerette és féltette a férjét. — Marokkói győzelmet jelent a spanyol főhadiszállás. — Akiket aludni küld az aradi éjszaka. — Titkok egy kémmű körül.

A békési főispán kikérte az aradi letéteket.

Az aradi pénzügyigazgatóság csak egyenkénti meghatalmazásra adhatja ki a Magyarországról elhozott értékeket.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi pénzügyigazgatóságon ma megjelent dr. Kovacsics Dezső, Békésmegye főispánja és kérte a megye székhelyén lakók tulajdonát képező s Aradon letétbe helyezett értéktárgyak kiadását, amelyeket a román hadsereg a gyulai kommunistáktól kobozott el. A magyarországi főispán a pénzügyigazgatóval és Glava György főtanácsossal tárgyal, akik kijelentették, hogy az értéktárgyakat csak a letétek tulajdonosainak külön-külön meghatalmazására adhatják ki és generális meghatalmazást nem fogadhatnak el. Az aradi pénzügyigazgatóság vezetői arra hivatkoztak, hogy egy nemrégiben kiadott miniszteri rendelkezés értelmében csak a fenti módon adhatók ki ezek az érték-

tárgyak, amelyek legnagyobb részét ékszerek képezik. Kovacsics főispán ezzel szemben azt hangsúlyozta, hogy az értéktárgyak legnagyobb részét a magyar kommunistákkal idején Gyula kommunista-vezetői vették el a magánosoktól és azokat a román hadsereg, mint a kommunisták által jogtalanul elrekvirált tárgyakat konfiskálta és szállította később Aradra. Minthogy a pénzügyigazgatóság vezetőinek nem állott módjában a kívánság teljesítése, Kovacsics főispán most az Aradon tárgyaló román-magyar bizottság útján jár közben a pénzügyminiszteriumnál, hogy a tekintélyes értéket képviselő ékszereket adják ki egy magyar megbízott számára, aki generális meghatalmazással rendelkezik.

Duca megint a kisebbségeket.

A külügyminiszter beszámolt a genfi eredményekről. — Nem szállítják le a gabonailletéket. December 15-én lesznek a községi választások.

(Bucuresti, szeptember 24.) A minisztertanács ma délelőtt Vaitoiu elnöklésével ülést tartott, amelyen Duca külügyminiszter részletes expozé keretében ismertette a genfi tárgyalások eredményeit és az ott elért román sikereket. Hangsúlyozta a külügyminiszter, hogy a nyugati államok képviselői jóindulatot és szimpátiát tanúsítottak Romániával szemben. Az óriási siker kétségtelenül a kormány által folytatott okos és előzékeny külpolitikának köszönhető. A telepések ügyében hozott határozat Románia nagy diadala. A nemzetek képviselői a genfi plénum előtt meggyőződtek arról, hogy Románia a kisebbségekkel szemben a legloyalisabb politikát követi és a kisebbségek

által előterjesztett folytonos panaszok nem felelnek meg a városlásnak. A genfi határozat szolgálaton intő például a kisebbségeknek arra, hogy abban az államban, amelyben élnek, nemcsak jogaik, hanem kötelességeik is vannak. A minisztertanács ezután az amerikai adósságok rendezése ügyében Washingtonba utazó delegáció ügyével foglalkozott. A minisztertanács Titulescu londoni követet bizta meg a delegáció vezetésével és egyben aláírta az erre vonatkozó kinevezési okmányt, amely felhatalmazza a delegátusokat, hogy Románia amerikai adósságainak rendezése ügyében tárgyalást folytathassanak. Ezután Bratianu Vintila pénzügyminiszter folytatta az elmúlt ülésen megke-

zett expozéját a minisztériumok reorganizálása ügyében. Kérte a minisztereket, hogy sietessék tárcáik költségvetéseinek elkészítését, hogy az általános budget elkészítési munkálatait ő is megkezdhesse. Kijelentette, hogy a minisztériumok reorganizálása nem érinti a jelenlegi tisztviselők jogait és nem jelent elbocsajtást, vagy létszámcsoökkentést. A minisztertanács ezután emuláló lej segélyt szavazott meg az abnormális időjárás által sújtott in-séges lakosság vetőmagellátására. A minisztertanács a következő megyéket részesíti segélyben: Covurlui, Jasi, Vaslui, Balciu, Fogaras, Ramnicul-Sarat, Tudor, Putna, Szilagy és Kolozs. A gabona kiviteli vámkérdéséről a kérdésnek a kormány egyes tagjai között csaknem áthidalhatatlan ellentétek keletkeztek. Ugyanis a kereskedelmi és a földművelésügyi miniszterek az illetékek leszállítása mellett foglaltak állást, míg Bratianu Vintila pénzügyminiszter hallani sem akar erről. A mai minisztertanács egyidőre Bratianu Vintila győzelmével végződött, mert a minisztertanács kimondotta, hogy nem szállítja le a kiviteli illetékeket. Ezután felolvasták a prefektusoknak az új megyebesorozásokra vonatkozólag beérkezett jelentéseit. A minisztertanács elrendelte, hogy a községi és megyei választási névjegyzéket november 1-ig készítsék el. A kormány egyik tagja kijelentette, hogy a községi és megyei választásokat december 15-én fogják megtartani. Végül Bratianu Jonelnek a minisztertanácshoz intézett levelét olvasták fel, amelyben bejelent, hogy szeptember 30-án Bucurestibe érkezik.

A legfőbb haditanács ülése.

Bucurestiből jelentik: Okt. 15-én a legfelsőbb honvédelmi tanács Öfelsége elnöke alatt Sinajában összejött. A tanácskozáson a nagyvezérkar főnöke, a hadügyminiszter, a hadseregfelügyelők és a hadtestparancsnokok vesznek részt s a hadsereg költségvetését, az ujoncozási rendeletet, valamint a szolgálati idő új megállapítását tárgyalják le. Hir szerint a katonai szolgálati idő öt hónappal megrövidül. A tanácskozás befejeztével a tanács tagjai Öfelségénél lesznek ebéden.

Titkok egy kémnő körül

Új szenzációk készülnek egy a háború alatt kivégzett francia táncosnőről. — Mata Hari rejtélyes élete és halála.

(Saját tudósítónktól.) Mata Hari... Még emlékezünk a nevére... 1917. október 15-én Vincennesben francia katonák sortűzétől halt meg. Sorsát az újságok annak idején néhány sorban intézték el, mert akkor fontosabb irni valójuk volt. Most azonban Párisban a legkülönbözőbb legendák élednek fel róla. Mindenki mást, újabbat, izgatóbbat akar tudni a kémkedés miatt kivégzett mezelen táncosnőről. Élete kalandokkal volt teli és éppen olyan rendkívüli, mint a halála. 1876-ban született Jávában. Igaz nevén Margarett Gertrude Zelle-nek hívták. Atyja egy holland ültetvényes volt, az anyja egy jávai ben született nő. Az apa korán meghalt és erre az anya elhatározta, hogy szép leányából a Burma-templom számára szent táncosnőt nevel. A leány azonban tizennégy éves korában egy angol tiszttel ismerkedett meg. Campbell Mac Loed lorddal. Megszokott vele Indiába. Két gyermekük született, egy fiú és egy kisleány. A fiú hirtelen és váratlanul titokzatos módon meghalt, úgyhogy az anya mélyszégyenében azt hitte, hogy indiai szolgálója bosszút gyakorolt. Lelötte ezért Campbell éppen távol volt családjától s amikor visszaérkezett, nem találta már Margarettet. A rendőrség elől megszökött. Amikor végre hosszú keresés után Párisban rátalált, akkor már ünnepeit táncosnő volt, visszhangzott a szajnaparti város Mata Hari hírnevétől, ami annyit tesz: Hajnali Szem. Lord Campbell leánykájával visszavonult skóciai kastélyába, ahol röviddel a háború kitörése előtt meghalt. Mata Hari eközben meghódította Páriszt. Hírneve az egész világon elterjedt. Vendégszerrepelt Nizzában és Amerikában. És bár minden más versenytársnőjének produkcióját a rendőrség betiltotta és neki is csak magas és legmagasabb protekciók révén sikerült továbbra is mezelenül táncolni, lassan-lassan ellanyhult a közönség érdeklődése és Mata Hari visszavonult kis villájába, a Bois de Boulogneban. Itt érte el végzete. Kémkedéssel vádolták meg és letartóztatták. Az volt a vád, hogy egy magasrangú német tiszt vezetésével Párisban kém szervezetet teremtett és ennek szolgálatában sok magasállású személyiséget szédített meg. Az egész percből csak a védőiratot hozták nyilvánosságra. Már ezt is elővigyázatosságnak tartották, mert mindenféle gyanúsításra szolgáltatott alkalmat. Sokan igyekeztek kegyelmet kieszközölni Mata Hari számára, így a hollandiai konzul és Mazan Marzan állítólagos orosz tiszt. Csak a halála után tudták meg, hogy a tiszt nem orosz, hanem ismert francia, Pierre de Monetsaca-nak hívták, aki a kivégzés után kolostorba vonult.

Halála napján Mata Hari nagyon egyszerű, de annál elegánsabb ruhába öltözött. Világos szürke selyemcsipkés ruha volt rajta, a nyakán és a karjain prémel sze-

gélyezve, egy gyöngygyaklanc és egy nagy kék kalap. Ha az autóban nem két detektív és egy lelkes kísérte volna, azt hitte volna mindenképp, hogy megszokott párisi látogatásaira készül. Segítség nélkül ment a már megásott sirja szélig és megcsókolta azt az apácát, akit ott melléje adtak. Azután önként előre nyújtotta a kezét, hogy

leköszöljön néhány pillanat múlva eldördült a francia katonák sortűze. Mata Hari arcával bukott előre a földre. Mata Hamnak, a mezelen táncosnőnek ez a története, de Párisban vannak emberek, akik azt állítják, hogy életének igazi történetét még nem írták meg és ha ezt ismernék, úgy nagy szenzációk támadnának.

Az egyházak vezetői a régi naptár visszaállítását kérik.

(Bucuresti, szeptember 24.) Az egyházak vezetői tegnap konferenciát tartottak, amelyen határozati javaslatot hoztak és a régi naptárnak visszaállítását kérik, különösen kiemelve, hogy a karácsony, húsvét és fontosabb ünnepek újból a régi dátum szerint tartassanak meg.

Károly trónörökös vendégül látta Amundsent.

Beszélgetés az északi sark hőisével: Roald Amundsenel. — Május elején indul új expedíció az északi sarkra.

(Bécs, szeptember 24.) Délután érkezett és este 11 órakor, előadásának befejezése után már el is utazott. Ez az oka annak, hogy nem fogadhatta a lapok képviselőit és még a nagy bécsi napilapok sem közölték interjúkat Roald Amundsenel, az északi sark hőisével. Amundsen egyetlen interjúja a vasuton készült Prága és Bécs között és ezt az egyetlen beszélgetést bécsi szerkesztőségünk a következőkben részletesen reprodukálja:

A nagy sarkutazó igen közvetlen és szívesen beszél. Csakhamar megtudjuk, hogy aglegény. Már öreg vagyok ahhoz, hogy megússzák, — mondja tréfálkozva. — Oslóban élek kicsiny házamban, gazdasszonyom, éltesebb hölgy, viseli gondomat. Oda vonultam vissza expedícióm befejezése után és ottan fejeztem be könyvem, amely a jövő hónapban jelenik meg a berlini Ulstein-Verlag kiadásában.

Előadássorozat Európában.

Az északi sarkra repülni könnyebb, mint előadó-körútra menni, — folytatja mosolyogva. — Szeptember 10-én fejeztem be könyvem. Leginkább délelőtti dolgozom és mindig korán kelek, bármikor fekszem le. Az expedíció alatt számos éjjelt átvirrasztottam. Igen megerőltető dolog volt, azonban biztosítottam, hogy csak gyermekjáték a mostani előadó-körúthoz képest, ami sokkal jobban megerőltet. Berlinben előbb például a norvég követ rendezett bankettet, amelyen megismerkedtem többek között Siresemann külügyminiszterrel, Schubert államtitkárral és más urakkal. A bankett éjjel 1 óráig tartott, azután a színészek és filmszínészek klubjába mentem, hogy kipihenjem a hivatalos fogadtatás fáradalmait. Azonban nem sikerült, nyomban megismertek. A közönség megbámolt, én meg poharamba bámoltam. Mikor azonban a zenekar hirtelen rázendített a norvég nemzeti himnuszra, természetesen fel kellett állnom és a közönség is felállt. Erre a német himnusz következett, amely alatt ismét állni kellett és így folytatódott tovább. Mégis hajnali 5 óráig maradtam, reggel 8 órakor azonban inár talpon voltam, mivel Horwitz ur, impresszárióm így parancsolt. Kora reggel filmeznem kellett, majd vendégeket és

autogram-gyűjtőket fogadtam. Azután Millatz mérnökkel, a Dornier-művek igazgatójával volt megbeszélni valóm. Legközelebbi expedícióm léghajójának motorokkal való felszerelését ugyanis ő végzi. Azután Feucht mechanikussal, akit legutóbb is elkísért, kötöttem szerződést, hogy legközelebbi vállalkozásomban is részt vesz. Este Prágába utaztam, ahova hajnali fél 7 óra előtt érkeztem meg, fényképezek, fogadtatások, a repülőter megsejtelése, a Hradczin meglátogatása, a sajtó fogadása és végül előadás egy hatalmas teremben. Az előadás után Károly hercegnek, Románia trónörökösének voltam vendége. Természetesen ismét igen késő volt, mikor ágyba kerültem, reggel 6 órakor azonban már talpon kellett lennem, hogy tovább utazzak Bécsbe.

Százötven előadás száz nap alatt.

Október 2-án hajóra szállok s megkezdődik az Újvilág beutazása 100 nap alatt. Alig három hónap alatt 150 előadást kell tartanom Amerikában, tehát olykor kénytelen leszek naponta kétszer különböző városokban „fellépni”. Azt hiszem akkor már Európára, mint az idillikus nyugalom földjére fogok visszagonodni. Április elején a Spitzbergákra utazom és ott készítem elő az új repülést. Május elejére tervezem a startot és természetesen a kitiűő és bátor Larsen ismét velem lesz. Egyébként 6 helyettesít amerikai körútam alatt és távollétemben ő fog előadásokat tartani Németországban, Csehszlovákiában, Lengyelországban, Magyarországon, Romániában, Jugoszláviában és Olaszországban. Larsen fog helyettesíteni hivatást, amire nagy szükségünk van, mivel az előadások jövedelmét az expedíció céljaira fordítjuk.

Az új expedíció.

— A Spitzbergákról a sarkon át Alaszkáig fogok repülni, majd Alaszka partjain dél felé, ameddig benzinkészletemből futni fogja. Talán elérhetjük Newyorkot. Hogy az expedíció hol fejeződik be, az még bizonytalan, nem is fontos, mivel a befejezőkor a léghajót leszereljük. Nobile olasz mérnök már elkészült a léghajó építésével. Felmerev, 18.500 köbméter űrtartalmu, akció-rádusa

több, mint 5000 kilométer és teherviselési képessége 10.000 kilogramm. Kingsbaiban és Trondjemben nagy repülőtereket építettek a start számára. Egyébként, ha elég élelmes lennék, úgy a léggömböt apró darabokra szabdalhatnám és azt hiszem, hogy Amerikában ezeket a darabokat eladhatnám és megkereshetném egy új expedíció költségeit. Egyelőre azonban nem gondolok erre, eléggé el vagyok foglalva a májusi expedícióval.

— Tavaly Amerikában egy dollárért levelező-lapokat vettem át és ezeket elvittem légi úttal. A levelező-lapokat már expedícióm és most sonra kapom a köszönő leveleket. Ezekkel is sok dolgom van, hiszen jobban kell maradnom a gazdag amerikaiakkal. Egyáltalán az utolsó expedíció nem maradt következmények nélkül. Többek között súlyos gyomorbajt is hozott nekem. Hét számra való éhezés napi 260—300 gramm étel mellett a legerősebb gyomrot is megtámadja. Amerikai hajóutamon dietikusnak fogok élni, hogy a hivatalos bankettek szisztematikus mérgezését kikerüljem. Ezekkel a szavakkal fejeződött be a beszélgetés, az élvezetes és kedélyes diskurzust megszakította a vonat beérkezése a bécsi pályaudvarra.

A kolozsvári tábla érdekes ítélete.

(Cluj—Kolozsvár, szeptember 24.) A tábla ma igen érdekes ügyet tárgyalt s az abban hozott ítélet elvi szempontból is általános figyelmet érdemel. Dombi János kolozsvári csizmadiamester állott vádlóként a tábla előtt, nemzetgyalázással vádolva. Az történt ugyanis, hogy egy alkalommal Dombi műhelyébe bement egy katonatiszt és felhívta a mestert, hogy csináljon neki egy pár csizmát. Dombi erre a következőket válaszolta: Oláhnak még az oláhok istenéért sem csinálók semmit. A kapitány fellejtette a csizmadiát s a kolozsvári törvényszék Dombit nyolc napi elzárásra ítélte. Felebbezés folytán ma tárgyalta az ügyet a kolozsvári tábla, amely Dombit a vád és következményei alól felmentette, azzal az indoklással, hogy az „oláhi” szó nem sértő kifejezés.

Ha a prefektus fia megbukik.

(Bucuresti, szeptember 24.) Emlékeztet még az a különös és kínos affér, amely Constancában a constancai prefektus fiának megbuktatása nyomán támadt. A júniusi érettségi vizsgán a prefektus fia elbukott és emiatt Coriolanu igazgató ellen erős hajsza indult meg. Az akciónak most sikere is lett, mert a közoktatásügyi minisztériumból ma távirat érkezett, amely az igazgatót azonnali hatállyal állásától felfüggeszti. A felfüggesztés indoklásaképpen pedig a távirat elmondja, hogy az igazgató rosszhiszemű és rosszakaratu magatartást tanúsított a vizsgákon a diákokkal szemben. A felfüggesztés nagy feltűnést keltett az érdekeltek körében.

A gyilkos kovács bűnlajstroma.

Öngyilkosságba kergetett matróna.
Nied József az aradi ügyészség fogházában.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi első kerületi rendőrség még mindig folytatja a nyomozást és a kihallgatásokat a tegnapi éjjel meggyilkolt Kozma Árpád 20 éves éttermi pincér ügyében. Ma többen terhelő vallomást tettek a gyilkos Nied József 47 éves kovács ellen. A vallomások egyöntetűen rabátus, izgága és veszekedő természetű embernek ismerik az öles magas, robusztus kovácsot, akitől rettegett az egész környék. Ugyilátszik a tegnapi éjjeli gyilkosságon kívül más bűnök is nyomják a lelkét. Mára új feljelentés érkezett ellene a vizsgálatot folytató rendőrséghez. A feljelentésben foglalt öngyilkossági kísérletet annak idején mi is részletesen megírtuk. Körülbelül egy hónappal ezelőtt írtunk arról, hogy egy özv. Tokay Jánosné nevű matróna a villanytelep közelében öngyilkossági szándékból a Marosba ugrott, ahonnan a fürdőzők mentették ki és öntudatlan állapotban szállították be a kórházba, ahol azóta ápolják. Ez a szerencsétlen öregasszony a munkakerülő és összeférhetetlen természetű Nied Józsefnél lakott. Néhány hónappal ezelőtt odaadta kis vagyonkáját Nied Józsefnek, ennek ellenében azonban életfogytiglani eltartást kötött ki magának. Nied József hamarosan elmulatta az öregasszony vagyonát. — Tanuk vannak rá, hogy Nied József több ízben borzalmasan összeverte és megtaposta a matrónát, amikor az enni kért. Bár Tokayné kihallgatásakor életuntagságot mondott jegyzőkönyvbe öngyilkossági kísérletének megokolására, tetének igazi okát bizonyosan a gyilkos Nied József embertelenségében kell keresni. Egyébként özv. Tokayné tudógyulladásából már felépült és néhány nap előtt vissza akart térni eltartójához: Nied József Kovácshoz. Nédél azonban semmi szín alatt sem voltak hajlandók visszafogadni a mindenéből kiforgatott asszonyt. Így most továbbra is a kórházban van özv. Tokay Jánosné és várja, míg egy hely üres lesz a számára a városi szegényházban. Nied Józsefet, Kozma Árpád aradi pincér gyilkosát különben ma szállították át az ügyészségre, ahol Nicolescu Miklós főügyész kihallgatta és a kihallgatás után előzetes letartóztatásba helyezte. Nied Józsefet a gyilkos kovácsot az aradi ügyészség fogházába vitték és az aktákat átadték Orezeanu Romul vizsgálónak, aki megindította a vizsgálati eljárást.

Ákiket aludni küld az aradi éjszaka . . .

Az aradi éjjeli élet — nappali világitásban. — Nincs kabaré, bar, varieté: — minden csak látszat. — Záróra után a konflis-standon.

(Saját tudósítónktól.) Aradnak, ennek a különben lassu vérkeringésű, hideg temperamentumú marosparti városnak a nyár óta megszinesedett éjszakai élete érdekes tanulmánya lehet az újságíróknak és az íróknak egyaránt. Az utódállamok városai közül talán Arad az egyedüli, ahol mértékten felül élnek az emberek ugynevezett éjszakai életet. Az idegen, aki véletlenül most érkezik Aradra, csodálkozva figyel, hogy este 10—11 óra tájban zsufoltak az éttermek és a kávéházak, hogy a külföldi szokás szerint minden helyiségben táncolnak, hogy a cigány animáló muzsikája gyakran csal könnyeket a szembe, kedvet a bánatos napi robotoló hangulatába és bort az asztalra. Igen, a messziről jött embernek mindez kellemes meglepetés lehet, élmény, nagyvárosi kép, de az aradi bennszülött hideg kritikájával nézve a dolgokat, egészen más képet kapunk.

Mit jelent az, hogy Aradon minden éjszakai helyiség tíz óra tájban zsufolva van? Mit jelent az, általában véve, hogy minden helyiség? Jelent három, vagy négy kávéházat, éttermet összesen, aminek természetesen meg kell telnie, mert nincs több. Arad ma közel százezer lakosú város és nincs több ugynevezett éjszakai helyisége, legalább is a belváros területén, legalább is olyan, amelybe a polgári társaság járhat — mint a Dacia és a Városi kávéházak és a most újra megnyitott Központi-étterem és az újonnan átalakított Fehér Kereszt. A legjobb akaratral sem lehet több látogatható területet találni, mint ezt a négyet. Már pedig egy közel százezer lakosú városnak nagyobb felvevő képessége van és nagyobb éjszakai teherbírása, mint négy nyilvános kávéház és étterem összesen.

Nem nagy művészet tehát és nem nagy meglepetés, hogyha ez a négy helyiség estéről-estére megtelik. Nem is nagyvárosi, vagy világvárosi érdem, nem is az aradi életművészek túlzó pénzöszege vagy jókedve, hanem egyszerűen az a tény kelti a nagyvárosi éjszakai élet impresszióját, hogy nincs Aradon több hely, ahova menni lehet, mint ez a négy. Erre persze lassanként rájön az is, aki például csak vendégként tartózkodik Aradon néhány napra. Rá kell, hogy ébredjen arra, hogy ez a nagyon lihegő, nagyon tumultusserű, nagyon mámorosnak látszó éjszakai virágzás tulajdonképpen Álomország, álvirágzás... Aradon nincs egyetlenegy varieté, vagy

kabaré, műsoros bár, vagy fejezett éjszakai tánchelyiség, holott egészen bizonyosan az ilyesminek is megvolna a létalapja, hiszen most színházunk sincs, az sem biztos, hogy lesz és minden vitát kizáróan kitünő vállalkozásnak bizonyulna egy nívós műsorral, ügyes vezetéssel s asztalos rendszerrel rendelkező nagyvárosi varieté-színház, amelynek engedélykérése a váradi színház felügyelőségénél nem ütközne nehézségbe. A közönség is megbírná, sőt örülné vele. Ugy tudjuk, hogy a Zrínyi-utcában most alakítják

át az egyik emeletes palotának a pincehelyiségét egy bárkává, amelyet Inke Rezső vezet. Bizonyos, hogy Arad éjszakai élete akkor, ha ilyen új helyiségek nyílnak, kifelé kevésbé látszana élénknek, de befelé viszont megszözlana a publikum. Ennek a hétnek az elején, hétfőn éjjel egy órakor záróra volt minden vendéglőben és kávéházban és a főtérsi konflisállomás körül összeverődtek Arad éjszakai életének legkitartóbb és legjellegzetesebb alakjai, akik szinte kétségbeesetten kérdezték egymástól, hogy hát most hova megyünk?

Legalább negyvenen voltak. Nem mehetek sehova, hazamertek lefeküdni. Aludni küldte őket az aradi éjszaka...

Az aradi rendőrség hétmillió örökség gazdáját keresi.

Szép szőke szomorú asszony a boldog örökös, akinek azonban sehol sem lelik nyomát.

(Saját tudósítónktól.) Néhány nappal ezelőtt beszámoltunk arról, hogy az aradi rendőrség a külügyminiszterium megkeresésére keres egy Kopp Lajos nevezetű aradi egyént, aki egyik oldalági rokonától a francia külügyminiszterium értesítése szerint Franciaországban nagy értékű hagyatékot örökölt. Miután az aradi rendőrség közigazgatási osztálya Kopp Lajost, a boldog örökösét hamarosan nem tudta előkeríteni, ezért lapunk utján intézett felhívást, hogy tartózkodási helyét megtudja.

Mára azután megjöttek az örökös utáni hajszára vonatkozó iratok is a bucaresti-i külügyminiszteriumból az aradi központi rendőrség közigazgatási osztályához. A belföldi hatóságok által kiállított kísérő okmányokhoz két francia nyelvű hivatalos megkeresés van csatolva. Egyiket a párisi francia külügyminiszterium idegen állampolgárok ügyeit kezelő osztálya, a másikat pedig a prágai cseh szlovák külügyminiszterium intézte a román külügyminiszteriumhoz. Ezekben a megkeresésekben a két külügyminiszterium egy Kopp Valéria nevű elvált asszony, magánzónót keres, aki általános örökös a Párisban elhalt Kopp Lajos kereskedőnek. Kopp Lajos az elvált asszonyra Franciaországban 600.000 francia frankot kivevő ingó és ingatlan vagyont hagyott, — üzletet és házat a Seine-departement egyik községében — amely hagyaték most a francia külügyminiszterium kezelésében van, a Csehszlovákiában levő moravska ostravai (Mährisch-Ostau) Zivnostenska Banka pedig 136.194 csehszlovák készpénzvagyont őriz ugyancsak Kopp Lajos hagyatékaként.

Az átiratok adatai szerint a keresett Kopp Valéria asszony a háború végén, válóperének tartama alatt Aradon lakott, 1919-ben Mehadián, ahonnan június hónapban külföldre, a nyomok szerint Jugoszláviába utazott. Évek múlva tért ismét vissza Romániába és bizonyosan tudják, 1923. év nyarán néhány hétig Lippán vagy,

Lippafüreden tartózkodott. A külügyminiszteriumok megkeresik a hatóságokat, hogy Kopp Valéria tartózkodási helyét nyomozzák ki s értesítsék őt az örökségről.

Az aradi központi rendőrség közigazgatási osztálya megindította a nyomozást, eddig azonban minden eredmény nélkül. A megyei prefektúrán működő lakásbizottság feljegyzéseiből ugyan megállapították, hogy egy Kopp Valéria nevezetű asszony 1916-ban tényleg lakott néhány hónapig Aradon és a Boulevardul Maria Regina 24—25. számú házban volt kiutalt lakása. Innen azonban bejelentés nélkül távozott el, butorait eladta és a lakást lelépési díj ellenében eladta másnak. A ház lakói csak homályosan emlékeznek már rá. Fiatal sápadt, szomorú, szőke asszony volt, állandóan fekete ruhát viselt és nem öltözközött senkivel sem. Nem járt sehová, hozzá sem járt senki, maga főzött, mosott, cselédet sem tartott. Sűrűn kapott azonban pénzt és leveleket külföldről, több helyről. Néhány hónapig lakott csak Aradon, azután egy lakásközvetítő utján eladta és átadta a lakást. Hogy hova távozott Aradról, azt éppen úgy nem tudják meg, mint ahogyan nem tudják, hogy hová ment Mehadiáról vagy Lippáról, mit keresett Jugoszláviában és egyáltalán hol van most.

Miután a rendőri nyomozás szerint Kopp Valéria az aradi Kopp nevezetű családokkal nem állott rokonságban, a rendőrség elrendelte országszerte a hivatalból való nyomozást utána. Ezután is ismételt felszólítanak mindenkit, aki a hétmilliót örökölt és keresett Kopp Valéria magánzónó ezidőszerinti tartózkodási helyéről felvilágosítást tud adni, az jelentkezzen a Marasesti-utcai központi rendőrség közigazgatási osztályának 7. számú szobájában.

— Románia új olasz követe. Bucarestből jelentik: Illetékes helyen nyert értesülésünk szerint a nyugalmába vonuló Lahovary helyett a kormány Florescu volt igazságügyi minisztert nevezi ki római követté.

Marcus István

az aradi színház jövő sorsáról.

A színház főfelügyelő nyilatkozik az aktuális színházi problémákról.

(Saját tudósítónktól.) Ma délután Aradra érkezett Marcus István nagyváradi színház főfelügyelő s érdekes dolgokat mondott el munkatársunknak az aradi színház kérdéséről, a szerződés nélküli színészekről és az erdélyi magyar színházairól.

— Az aradi színház ügyéről csupán a lapokból értesültem — mondotta — s így konkrét nyilatkozatot nem tehetek. Bár az volna a logikus, hogy az a színházgató kapja meg a színházat, akinek miniszteri koncessziója van, a várost viszont nem lehet arra kényszeríteni, hogy Fekete Mihállyal szerződést kössön. Minden esetre holnap délelőtt érintkezésbe lépek Arad város vezetőivel s a megszerzendő információ alapján jelentést teszek a miniszteriumnak erről a kérdésről. Remélem, hogy sikerül egy olyan megegyezést létrehozni, amely mindkét felet kielégíti.

A szerződés nélküli színészek dolgában a színház főfelügyelő a következő érdekes nyilatkozatot tette:

— Mivel a miniszterium döntése szerint új koncesszió nem adható ki, elhatároztuk, hogy a szerződés nélküli színészeket különböző igazgatóknál helyezjük el, akiknek a társulata még nincsen egészen beszervezve. Sikerült hármat Janovics Jenőnél, hármat Gróf Lászlónál, négyet Sümegi Ödönnél, hetet Szendrey Mihálynál elhelyezni és remélem, hogy a többieket is elhelyezhetjük. Addig is, míg a kérdést véglegesen eirendezzük, közben fogok járni az illetékes hatóságoknál, hogy a szerződés nélküli színészeknek bizonyos körülmények és feltételek mellett adjon engedélyt művészestélyek rendezésére, amelyek jövedelméből egyelőre fenntartják magukat. A művészestélyeken csupán darabrésztleteket lehet előadni, teljes darabokat nem. A probléma most már nem olyan súlyos, mint egy-két hónappal ezelőtt.

— Még egyet. A miniszteri rendelet értelmében a magyar színház társulatoknak a műsorába román szerzők darabjait is fel kell venni. Nagyváradon már meg is kezdődik ez. Petre George író Eftimiuinak Achim című drámáját fordította le és az erdélyi igazgatók rendelkezésére bocsátotta. Én pedig egy román operettet fordítottam Olteanca címmel és karácsony táján készen is leszek vele. Körülbelül karácsony után Nagyváradon kerül színre és ezután a többi erdélyi direktornak adom át.

Andrási-fele román szótár
füzve 140, kötve 170 lej.
Sándor hírlapirodában Arad.

Oroszország nem tárgyal Romániával.

(Moszkva, szeptember 24.) A Rosta távirati ügynökség útján az orosz kormány hivatalos kommuniké adott ki, amelyben Duca külügyminiszter genfi beszédével foglalkozik. A kommuniké hangsúlyozza, hogy a román kormány biztosítani szeretné Besszarabia jelenlegi helyzetét. Az orosz kormány kijelenti, hogy ez a kérdés nem képezheti komoly tárgyalások alapját és a bécsi konferencia óta nem is folytak tárgyalások Románia és Oroszország között.

Kávéházi afférek az aradi táncmánia körül.

Akiket felkérnek, elkernek és akiket visszautasítanak. — Lovagias jelenetek az ismeretlen nő miatt. Akik nem ismerik a táncosukat

(Saját tudósítónktól.) Az Aradon újabb divatos táncmánia az utolsó hetekben nem egy affér kirobbanására adott alkalmat. Ezek az afférek nagyrészt az ugynevezett táncoló ifjuság körében keletkeztek és gyakran igen kínos kávéházi jelenetek keretei között zajlottak le. Persze mindig a felkérések és az elkerések okozták az afférek, amelyek egyelőre békésen simultak el.

Le kell szögezni mindenképp, hogy a külföldi szokásokkal szemben Aradon a kávéházi táncok közben a táncostól el lehet kérni a táncosnőt és a táncos ebbe minden további nélkül belenyugszik, átadva a partnernőjét az elkerőnek. Ez a divat csak Aradon szokás, mert a másodrendű külföldi dancingokban sem illik elkeríteni a táncostól. Ez az oka az afféreknek, amelyek már egy-két este sorozatosan megismétlődtek.

Aradon még ennél az egyszerű etikettszabálynál is továbbmennek. Előfordul, hogy a táncoló pár előtt megáll egy vadidegen ur, meghajol a nagyságos asszony vagy a kisasszony közelében és elkéri a táncosát. Addig, amíg ez az ur ismerőse a hölgynek, addig aradi szokások szerint rendben van a dolog. De természetesen, hogy nincs rendben akkor, amikor ez a vadidegen ur a nyilvánosság előtt a kávéházi tánc ürgyét használja fel arra, hogy megismerkedjék a hölgyvel. A hölgy persze ilyenkor rendszerint zavarban van, a tánc hevében talán még azt sem tudja megmagyarázni a partnereinek, hogy ezt az új felkérőt egyáltalában nem ismeri és így elől az a helyzet, hogy egy perc múlva már egy orv-bemutakozás révén egy vadidegen cemberrel táncol a kávéházban.

Ilyen és hasonló esetek okozták az afférok. Nemrégiben egy aradi uriaszony került abba a kínos helyzetbe a Dácia-kávéházban, hogy refüt adott az ilyen módon közeledő táncosnak. Természetesen, hogy a refüt kapott ur nem az uriaszonyt, hanem annak férfitáncosát vonta felelősségre, merőben jogtalanul. Az affér mégis békésen elsimult, de már másnap ismét más formában és más szereplőkkel megismétlődött a Városi-kávéházban. Egy fiatal urleány jutott abba a szituációba, hogy — mert a partnere nem tudta, vajon ismeri-e az új felkérőt vagy nem — kénytelen volt hat percig táncolni valaki olyan-

nal, akinek a nevét sem tudta. Ebből a két ur között megint affér támadt, lovagias ügy és egyoldalú jegyzőkönyv.

Mindenesetre ezeket a kávéházi közönségének a szemelattára lejártszó botrányszerű jeleneteket meg lehet akadályozni a jóérzésű fiataloknak és az úri gyerekszobának akkor, ha ismerős ur csak ismerős hölgyvel táncol és lehetőleg mellőzik az egymástól való elkerés kínos és gyakran összeütközésre vezető jeleneteit. Ha Arad legalább külsőleg meg akarja ővni az úri nagyváros színezeit, akkor az ilyen jeleneteknek nem szabad előfordulni és még kevésbé lehetséges, hogy lovagiaskodások, férfi becsületügyi összeütközések és ehhez hasonló kirobbanások következzenek egy alapjában véve ártatlan és úri szórakozás közben.

Kommunista

összeesküvést leplezték le Magyarországon.

Elfogták egy volt népbiztost. — A földalatti mozgalom gyilkos tervét.

(Budapest, szeptember 24.) Nemrégiben — mint megittuk — a budapesti rendőrség letartóztatta Juhász Pált, a Vági-csoport vezetőjét, kiről megállapították, hogy külföldi kommunista körökkel állott összeköttetésben. Juhász letartóztatása és a többirendbeli házkutatások eredményezték azután, hogy sikerült leleplezni a legújabb kommunista összeesküvést, amely a gyászos emlékeztető proletárdiktaturát akarta visszaállítani Magyarországon. A rendőrségnek sikerült elfogni a főbűnösöket és a rendőrség ma megkezdte kihallgatásukat. Kiderült, hogy a néhai magyar proletárdiktatura harmadik vezetője egy hónappal ezelőtt kongresszust tartott egy külföldi városban, amelyen Kun Béla elnökölt. A kongresszus alelnöke Rákosi Mátyás volt, a magyar tanácsköztársaság volt kereskedelmi népbiztosa, aki azután Magyarországra jött és itt sikerült a rendőrségnek őt letartóztatni. A kongresszuson határozták el azokat a teendőket, amelyek Magyarországon eredményre vezethetnek és hamarosan ismét kialakíthatnák a proletárdiktaturát. A pénztárnok még a kongresszus színhelyén kiutalt Győrös Ignác számára 2500 dollárt előlegképpen, hogy a magyarországi kommunizmus megszervezése mielőbb megtörténhessen. Győrös ezután Őri Károlyllyal és Gámany Katóval Buda-

pestre ment. Kun Béla egyik titkára, Balogh László szintén Budapestre érkezett és őt is letartóztatták. Rákosi Mátyás ma bevallotta, hogy terveik szerint a kormányzót is el akarták tenni láb alól, majd pedig mindazokat, akik a kommunista eszmének ellenségei. Így gróf Bethlen István miniszterelnököt és a szociáldemokrata-párt összes vezetőit. Az összeesküvő társaság még el nem fogott vezére egy fél esztendővel ezelőtt vállalta, hogy megteremti a kommunista uralmat Magyarországon. A puccsot azonban nem fegyverekkel és véres uton akarták végrehajtani, hanem a hatóságokat és a karhatalmi szerveket akarták pénzzel megvesztegetni. A vizsgálatot folytatják.

SPORT

O Az osztrák futballisták Orth betegágyánál. Budapestről jelentik: Az osztrák futballklubok Meisl Hugó vezetésével felkereste a Park-szanatóriumban fekvő Orthot. Az osztrák futballszövetség nevében Meisl átnyújtott a beteg játékosnak egy művészi aranyérmét a következő felirással: „Dem vortbildlichen Sportsmann und Freund gewidmet der Österreichische Fussball Verband.“ Az Amateure nevében, amelynek játékosok: Tandler volt tudvalevőleg a baleset okozója, Wieser válogatott osztrák játékos pompás ezüst cigarettatárcát nyújtott át Orthnak. A tárcán a következő szöveg: „Seinem Freunde, dem grossen vortbildlichen ungarischen Fussballer, Wiener Amateure Sportverein.“ Wieser a következőket mondotta Orthnak: „Az összes bécsi játékosok és különösen az Amateure tagjainak az üdvözlését hozom és azt a kívánságot, hogy mielőbb nemes közönségben találkozhassunk önnel.“ Orth az ajándékokért és a látogatásért meglátva mondott köszönetet.

O A bajnoki futó halála. Knizse Jenő egy Aradról elszármazott sportember, aki esztendővel ezelőtt országos futóbajnok volt, ma tüdőbajban Lippán meghalt.

O Uszóstadion Budapesten. Budapestről táviratozzák: A főváros megbízottai és az uszósövetség kiküldöttei ma az uszóstadion felépítéséről tárgyaltak. Dr. Ripka Ferenc főpolgármester kijelentette, hogy jövőre feltétlenül meg kell építeni az uszóstadiont, mert az Európa-bajnokságokat Budapesten rendezik meg és ezért felkéri a tanácsot, hogy részletes tervet dolgozzon ki. A stadion építéséhez az uszósövetség 9 milliárddal járulna hozzá, míg a fővárostól 25 milliárdot kérnének.

HIREK

A virágos bolt

kirakata előtt találkoztam legigazibb szeretőmmel, a krizantémmal. Ő, hát ismét itt vannak a krizantémok, már megint őz van, pedig mintha csak tegnap lett volna, hogy megállottam egy virágos bolt kirakatánál és fájdalommal konstatoáltam le magamnak: min, már megint itt vannak a krizantémok, már megint őz van. Mint amikor az ember tikorfolyoson jár és mögötte, előtte százszor látja közeledni és távolodni önmagát, mindegyre kicsinyedőn. Csodálatos az évszakok játéka, ez a nagy bujósdi az élettel, halállal, a tavasz virágai sohasem állítanak meg, hogy megdöbbenve eszméljek rá egy-egy újabb esztendő multjára, eljöttére, csak az őz duruzsolja fülembe évről-évre ugyanazt a meglepetten fájó dalt, mely az Idő örök folytonosságát, távolodó életet jelenti. Ki tudja, miért? Talán azért, mert az őszről még amik is az elmúlás jut eszébe, aki nem olvasott egyetlen őzi verset sem életében? De hiszen minden elmúlás egyúttal megújulás is és a tavasz sem emlékeztet másra, mint új viráglásra a régiek helyén. A krizantémok puha, hűvös, borzas bőbitái az elmúló élet féldyál, kisirt asz-szonyszemek, a krizantém nekem a legszebb, legkedvesebb, a négy-szer változó Természet minden virága közt. A krizantém azt a távoli és hűvös szépséget jelenti, melyet mindnyájan imádvá csodálunk, ha mindnyájan más és más alakban is. Mert a krizantém a Szépséget jelenti, a Szépséget, melyre ránézni már bucsuzás és amelyre nem tekinthetünk anélkül, hogy elfogyó életünkre ne gondoljunk. Milyen irózatos, milyen gyilkos szomorúság, hogy így állok itt évek óta már és hogy egykor nem fogok itt állani többé. De a krizantémok akkor is itt lesznek, mert a krizantém, a Szépség örök és az élet úgysem több, mint bucsuzás attól, ami szép...

— **Bratiana miniszterelnök hazatérése.** Bucurestiből jelentik: Bratiana Jonel miniszterelnök értesítette a kormány tagjait, hogy szombaton érkezik vissza Karlsbadból. A miniszterelnök visszatérése után néhány napig florikai birtokán marad és csak szerdán jön a fővárosba. — Ugyanezen a napon az új megyei beosztásokat intéző bizottság ismét ülést tart és az elintézetlen, vagy függőben maradt ügyekben véglegesen dönt.

— **Megürülő követi állások.** Bucurestiből jelentik: Beavatott helyről nyert értesülések szerint Manu berlini követ októberben nyugalomba vonul. Ugyanerre az időre megürül a prágai és a varsói követi állás is.

— **Lemondottak a chisenevi mezőgazdasági kamara averescanus tagjai.** Bucurestiből jelentik: A chisenevi mezőgazdasági kamara hét averescanus tagja lemondott, azzal az indoklással, hogy a bizottságok összeállításánál a liberálisok részéről mellőzés érte őket. Az együttes lemondás nagy feltűnést keltett.

Halálos kisiklás az arad-nagyvárad-i vonalon.

A kisiklott kocsi agyonzúzta a vonat vezetőjét. — Sintörés okozta a katasztrófát.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap este tíz óra tájban halálos kimenetelű vasuti baleset történt az arad megyei Zimánd vasuti állomáson, ahol az Aradról Nagyváradra haladó személyvonat podgyáskocsija kisiklott és a felboruló kocsi halálra zúzta Tordai Traján vonatvezetőt. A szerencsétlenség részletei a következők: Este fél tíz körül indult a személyvonat Aradról, ahonnan sok utas indult Nagyváradra. Tíz óra körül a vonat Zimánd állomás felé futott és közvetlenül az állomás előtt az egyik váltónál történt a katasztrófa. A mozdony szépen keresztülhaladt a váltón, az utána haladó podgyáskocsi azonban kisiklott, a felborult. A podgyáskocsi ajtajában állt Tordai Traján vonatvezető, aki a kocsi felborulásakor nem tudott idején menekülni, lábai az összecsapódó ajtók közé kerültek és a vonatvezető a felforduló vonat alá esett. A kisiklott kocsi halálra zúzta a szerencsétlen embert. A podgyáskocsi után kapcsolt személykocsiknak szerencsére semmi bajuk nem történt, azonban a kisiklás nyomán nagy pánik

keletkezett az utasok között. Egyes ülőhelyekből az ijedősebb emberek hanyatt-homlok kiugráltak és sokan könnyebb sérüléseket, horzsolásokat szenvedtek, a nők segítségért kiáltottak és általános kaosz uralkodott az utasok között, mivel senki sem volt tisztában a szerencsétlenség méreteivel. Szinte a kisiklás pillanatában történt, hogy az amugy lassító vonat megállott, s ekkor már nyilvánvalóvá vált, hogy a vonatvezető tragédiáján kívül az utasoknak nem kell további veszélytől tartani. A tragikus balesetről nyomban értesítették az aradi üzletvezetőséget, a honnan bizottság szállt ki a helyszínre. A bizottság megállapítása szerint a szerencsétlenséget az okozta, hogy a váltó mellett földesszamlás tamadt és ez aztán sintörést okozott. A szerencsétlenségért senkit sem terhel felelősség. A vonat több mint öt óra késés után folytatta útját Nagyvárad felé. Az a vonat, amelynek tegnap éjjel 12 óra körül kellett volna Nagyváradra Aradra érkeznie, csak ma reggel négy óra körül futott be az aradi állomásra.

Gyárégés Aradon.

Kigyuladt az aradi festékgyár, de a tűzoltóság félóra alatt leküzdötte a veszedelmet.

(Saját tudósítónktól.) Ma este tíz óra tájban kigyuladt az aradi határban, a Lioás-dűlőn levő „Polychrom” aradi festékgyártó részvénytársaság tulajdonát képező festékgyár. A tűz — eddig még ki nem derített okból — a megmunkáló műhelyben keletkezett s csakhamar lángokban állott a gyártelep egész tetőzete. A tűz hatalmas lánggal égett és igen könnyen terjedt, mivel a cseréppel fedett tető alá az építkezésnél kátránypapíroszt használtak, sőt a padlásgerendázat is kátránypapírossal volt bevonva. A gyártelep hívására az aradi városi tűzoltóság valamint az önkéntes tűzoltóság Zaráy Jenő önkéntes-tűzoltó-parancsnok vezetésével azonnal kivonult s rövid idő múlva megjelent a gáji önkéntes tűzoltóság is. Együttes erővel fogták hozzá a lángtengerben álló gyárépület megmentésének. Az azonnali és erőteljes mentőakciónak köszönhető, hogy a rendkívül nagyértékű festékanyagokkal feltöltött gyárépület bekeje nem égett le.

A tűz maga borzalmas látványt keltett a szemlélőben. A belső tetőtűztől átmelegedett cserépek dumrogva hullottak alá zsarátkokkakkal vegyest, ugyannyira, hogy a tűz fészke, a műhely, az első percekben a szétúrranó cserépektől szinte megközelíthetetlen volt. Az aradi és gáji tűzoltók derekas és minden elismerésre méltó mentőmunkát végeztek, mi-

előn a hatalmas gyári tüzet alig félóra beforgása alatt lokalizálták.

A gyártelep egésze a környékbeli gyárak és házak lakói között óriási pánikot keltett. Növelte még a zavart az is, hogy a telefontözpont több mint egy negyed órán át nem jelentkezett a tűzoltóság hívására, amióán a tűz lokalizálását akarták jelenteni, ennek következtében a tűzoltó-laktanya, mintán értesítést nem kaphatott, újabb szerelvényeket küldött, sőt az autófecskendőt is kidirigálta a tűz színhelyére. Ezeknek azonban dolga nem akadt, mert a tűz akkorára lokalizálva volt. Rendkívüli odaadást és lelkijelentéket fejtett ki a mentőmunkálatoknál Zsolézs János a gyár felügyelője. Nekü köszönhető, hogy a nagyértékű festékgyártmányok nem égtek el, mikor az áttüzésedett műhellyemenet leszakadt, mert a felügyelő még ennek megtörténte előtt élete kockáztatásával hordta ki a gyárból a legértékesebb festékanyagokat. A tűz okozta kár meghaladja a százezer lejt. A kár azonban biztosítás révén megtérül.

HÖLGYKÖZÖNSÉG
kivánságára újra bevezettük
NŐI KALAPOKAT.
Legszebb és legújabb modellek bársony és filéből kirakatomban láthatók.
Masamódoknak 10% engedményt adok
Reolám kalap, legújabb színök, 895 lejt
ALKALMI VÉTELI
Hoffmann Sándor Arad,
Fischer Elise épület. 4204

— **Dohányi-hangverseny Prágában.** Prágából táviratozzák: Dohányi Ernő, a világhírű magyar zongoraművész és zeneszerző, a budapesti Zeneakadémia igazgatója tegnap este zsufolt ház mellett adott hangversenyt. Dohányinak óriási sikere volt, a közönség lelkes ünneplésben részesítette.

— **Leégett a budapesti Rádiógyár.** Budapestről táviratozzák: A soroksári-úton levő Rádiógyár az elmúlt éjszaka folyamán kigyulladt. A laboratórium teljesen leégett, a raktárakat azonban sikerült megmenteni. A tűz oka valószínűleg rövidzárlat. A kár több száz millió.

— **Magyarországon csökkentik a képviselők számát.** Budapestről táviratozzák: Rakovszky Iván belügy-miniszter a nemzetgyűlés októberi ülészakán több javaslatot terjeszt be és többek között javasolni fogja a képviselőválasztó kerületeknek tíz százalékkal való csökkentését.

— **Repülőkatasztrófa Lengyelországban.** Varsóból táviratozzák: A brombergi repülőtéren két repülőgép 500 méter magasságban összeütközött és mindkét gép darabokra tört. Tíz repülőtiszt meghalt.

— **Temetés.** Számó Péter közszerepben álló polgári iskolai tanár hirtelenséggel elhunyt. Feleségét Szántó Péterné született Szaky Gizellát e hó 25-én, pénteken délután 4 óra körül a felsőtemető halottszaházából helyezik örök nyugalomra.

— **A há altszjt jutalma.** Megérdemelt kitüntetés érte az arad megyei prefektúra egyik kiváló szolgálatkészség állítszjtát. Metz Antal huszonöt év esztendő óta alkalmazottja a vármegyének és ez idő alatt hét főispánt és nyolc prefektust szolgált, a kik valamennyien a legnagyobb megelégedéssel voltak munkássága iránt. Metz Antalt most érdemei elismerésekképpen a megye tulajdonát képező lovasági laktanya intendantsának nevezték ki.

— **Szilágyi Gyula zenetanár 50 éves jubileumára rendezendő társasvacsora a Fehér Kereszt gyémántteremben lesz e hó 26-án, szombaton este 9 óra körül. Előjegyzések Oláh Sándor papirkereskedőnél.**

GROSS és uri szabókhoz az ősz és téli angol köntönyök legességek beérkeztek.

— **Gencsnyé tánciskoláját kezdők részére október 2-án megkezdik. Beiratkozások megkezdődtek lakásán Arad, Str. Gheorghe Ionescu (Gróf Károlyi-u.) 9-11. I. em.**

— **Orvosai hír.** Dr. Spießberger Henrik fog- és szájr orvos hazaérkezett s rendeléseit újból megkezdte. Arad, Str. Consistoriului 16. szám alatt.

— **Leégett egy gyár Bucuresti mellett.** Bucurestiből jelentik: A főváros közelében levő Sylva faárugyárban tegnap este tűz ütött ki, a mely félóra alatt az egész gyárépület elhamvasztotta. A tüzet hat órai megfeszített munka után lehetett csak teljesen lokalizálni. A gyárépület teljesen leégett, a gépek nagyrészt azonban sikerült megmenteni. A kár körülbelül husz millió lej, amelynek jelentékeny része biztosítás révén megtérül. A gyártelep leégése miatt háromszáz munkás kenyerét vesztette.

Jó minőségű férfi és női kabát szövelek feltűnő olesón **VANDOR** divatáruházban Arad Str. Metianu (Forray-u.) Telefon 5-15

— Rendbehozunk egy aradi utcát. A város vezetősége — mint ismeretes — elhatározta, hogy az Emi nescu (Deák Ferenc) utcát kiaszfaltoztatja és teljesen rendbehozza. Ma délelőtt a városi tanács egy bizottsága járta végig az utcát dr. Angel István polgármester vezetése mellett, hogy megállapítsák azt, milyen változtatásokat és javításokat kell eszközölni. A tanács ugyanis úgy határozott, hogy teljesen precíz rendezést hajtanak végre, hogy ne csak forgalmi, de szépségeti szempontból is megfeleljen a város érdekeinek. — Elhatározták a helyszíni szemle alkalmával, hogy nemcsak a baloldali, hanem a jobboldali járdát is kiszélesítik, az ucca jobbfelet is aszfaltozzák, hogy eltűnjenek minden görbület, azonkívül pedig a gyalogjárda mellett még több fát ültetnek el, amelyeket vasráccsal vesznek körül, hogy a kocsiforgalmat ne zavarja. A nagyszabású munkálatokat már a közeli napokban elkezdi.

— Ablakragasztó papir Kerpelnél.

Anna néni bújja.

Elkobzott mérleg, amely nagy tragédiát idézett elő.

(Saját tudósítónktól.) Anna néni gyümölcsöt árul Aradon. Egy szerű szegény asszony, aká a mai napon bekerült az érdeklődés központjába. Délelőtt 11 óra. Angel polgármester hivatali szobájából a panaszok áradata hangzott ki.

— Én nem bánom — hallatszott ma délelőtt ki egy siró asszonyi hang dr. Angel polgármester szobájának párnázott ajtaja mögül. — Tönkre vagyok téve. Elvették a megélhetésemet és most éhen pusztulhatok.

Ezzel nyílik a polgármesteri ajtó és egy törődött, szegény gyámoltalan asszony jön ki. Kétségbeesetten sir, panaszkodik.

Gyümölcsöt árulok a főtéren, Tönkre tettek! Így történt: ma délelőtt távol voltam gyümölcs-árúsító bódénktól, amely a főtéren áll és csak 90 éves beteg anyám szolgált ki. A délelőtti folyamán egy uriember megállt a bódénk előtt és egy kiló szilvát kért, majd azt mondta, hogy nincs elég pénze, adjunk négy dekával kevesebbet. Az anyám csak két dekát vett le és amikor az uriember elment, a mérlegem hagyta a kétdekás súlyt. Nemsokára jöttek a mérték hitelesítő hivatal emberei és a serpenyőben meglátták a kétdekást. Kijelentették, hogy az azért van ott, mert csalni akarunk a mérleggel és elvették drága 800 lejes mérlegemet és nem akarják visszaadni. Most itt állunk, nem tudunk eladni, nem tudunk megélni és nekünk nincsen 800 lejünk új mérlegre. Mindenhová mentem de nem kaptam segílyt. Tönkre tettek. Anyámmal együtt éhenhalhatunk, mert a gyümölcs ott rothad nálam és nem tudom eladni.

Nagy nehezen sikerült megnyugtanni Anna néni, bebizonyítani, hogy még egy 800 lejes mérlegért nem szabad ennyire kétségbeesni. Próbálja csak meg, menjen a mérték hitelesítőbe talán meglágyítja a szigorú hivatalnokok szívét. Gondolkozni kezd, majd újra felzokog és siet tovább élsírni keserves panaszát és elmondani a 800 lejes mérleg szomorú történetét. És sirt és panaszkodott a szegény asszony, míg

végül is egy ismert aradi uriember szive meglágyult és egy mérleget adott kölcsön, fénylő rézserpenyőkkel a szegény asszonynak, amíg Anna néni visszakapja a saját mérlegét. Most méri tovább a

hamvas gyümölcsöket és sóhajtvamondja: — De az én 800 lejes szép mérlegem mégis az enyém volt és elakarják árverezni... És két könnyecsepp koppan a fénylő rézserpenyőkre...

Meghalt egy anya mert szerette és féltette a férjét.

Megrendítő öngyilkosság Budapesten.

Budapestről távtratozzák: Megrendítő tragédia áldozata lett egy gyermekágyas asszony, mert a pletyka azt híreszezte, hogy a férje nem szereti már többé. — Cserny Károly asztalos feleségét nemrégiben vitték be az újpesti szülőtthonba, ahol két egészséges fiúgyermeknek adott életet. Akkor a pletyka azt hozta hírül az asszonynak, hogy az ura már nem szereti többé és kijelentette, hogy nem hajlandó „két poronty eltartásáról gondoskodni.“ A férj, aki több ízben meglátogatta az asszonyt, igyekezett megnyugtanni, azonban a pletykákat tovább hordták a kórházba és ez az asszonyt annyira elkészenítette, hogy először éhségstrájkot kezdett és így akarta magát elpusztítani. Nagy ügyvel-bajjal azonban továbbra is táplálták és ekkor más

terv fogamzott meg Csernyé agyában. Egy éjszaka felrántotta a kórterem ablakát és egy szál ingben kiugrott az ablakon. Majd rohanni kezdett a Duna felé és mielőtt megakadályozhatták volna, a vízbe vetette magát és hamarosan el is merült a habokban. A holttestét ma már is fogták az Újpesti Torna Egylet uszodája mellett, Csernyé kiugrása után az egész kórház személyzetét alar mőrozták, azonban már nem sikerült visszatartani és az éjszaka sötétjében nem tudták a vízből sem kimenteni. A szerencsétlen asszony férje a tragédiával kapcsolatban azt hangoztatja, hogy a neki tulajdonított kijelentéseket sohasem tette és feleségét a legutóbbi pillanatig is szerette: az asszonyt azonban nem sikerült megnyugtanni. Így következett be azután a tragédia.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

Gelinek Lotte jubiláris operestéje.

A késői idő rövidségére in: röviden írjuk meg hát mindazt a szép, kellemes, fölemelő baayomást, amit ez a valósággal nagyvárosi operaelőadás bennünk keltett. Dávid Edit Orthrudja, Grünfeld Lissy Santuzzája, madame Romain Delilája, Strasser Hermy Carmenje: olyan színvonal, amit bátran és büszkén képzelünk oda a fővárosi operaszínházokra. Dávid Edit istenadta tehetségéről, csodálatosan színes, hajlékony mezzoszopránjáról, tökéletes zeneiségéről ezuttal csak annyit, hogy legközelebb önálló dalestélyén is szívesen élvezzük a Kultúrpalotában. Grünfeld Lissy drámai erejű énekelőadása, a való életet reveláló színjátéka egyformán elragadótt. Romain asszony hangja, egész lénye maga a színtiszta művészet és Strasser Hermy már kész, csupa temperamentum operaszubrett. Epizód szerepeikben az igen kellemes hangszíni Böhm Herma, továbbá Heller R. és Selejan M. jeleskedtek. És mindezek még csak a mester nő pompás metódusát hirdető tanítványok! Hát a mesterek? Dr. Marcus István előkelő művésztének minden varázsával ékesítette Siegmund szerepét. Méltó partnere volt a kiváló mesternő Gelinek Lotte, akit művészi működésének 25 éves fordulójának alkalmából a nyílt színen dr. Marcus István művészeti felügyelő példaadóan gyönyörű beszédben üdvözölt. Fekete Tivadar, a kiváló

író- és beszélő-művész a tanítványok nevében mondott megható üdvözlő beszédet. Az egészen megtelt színház előkelő, műértő közönsége a fenti szereplőkön kívül nagy tapsal honorálta Róna Dezső és Huszár Károly, föltötte értékes közreműködését is.

Dr. M. Zs.

Aradnak éveken át kedvence primadonnája, Horváth Mici bucsustje iránt a társadalom minden körében a legnagyobbfokú érdeklődés nyilvánult meg. A kiváló művésznő rá is szolgált erre a nagy szimpátiára s maga az est műsora is olyan, mely a legszelebb körü érdeklődést van hivatva kiváltani. Három legnagyobbszerűbb operett: a Sybil, a Lengyelvér és a Cigányprimás II-ik felvonása képezi az est műsorát. — Szünet közben pedig a gyönyörű baritonnal rendelkező Róna Dezső énekel. Jegyek már a mai naptól kezdve kaphatók délelőtt 10-től 1-ig és délután 4-től 6-ig a téli színház pénztárában.

Elharapozott a veszettség.

(Saját tudósítónktól.) Az aradme gyei orvosi hivatal ma rendelkezést kapott az egészségügyi vezérfelügyelőségtől, hogy erélyes intézkedéseket léptessen életbe a gyakran előforduló veszettségi esetek meggátlását illetően. A rendelet szerint az 1913 óta vezetett egészségügyi statisztika szerint úgy a régi királyságban, mint a csatolt területeken állandóan emelkedik a veszettségben megbetegedettek száma. A rendelet értelmében, ha valamely községben csak egyetlen veszettségi eset fordul is elő, akkor az összes kutyákat pórázra kell kötni és szájkosárral kell ellátni, a szabadon talált kutyák pedig azonnal elpusztítandók. Az erélyes rendelkezésre az készítette az egészségügyi vezérfelügyelőséget, mert az összes Pasteur-intézetek túlszűfoltak. Eppen ezért a rendelet azt is hangsúlyozza, hogy csak akkor kell valakit a Pasteur-intézetbe utalni, ha bizonyosan konstatáltatott a kutya veszettsége.

Kludsky bemutalkozott!

Barnum... Kludsky... Cirkusz... A szó elakad... Ami látványos, ami szép, ami érdekes, ami hátborzongató, aminél különb attrakció nincs, az mind felvonul itt egy műsorban. Három porondon. Az ember nem tudja, hogy merre nézzen, mert mindenütt szépet és érdekeset mutatnak. De mind a három porondon hasonló. A cirkusz összes elefántjai egyszerre három porondon játszanak, mind a három porondon egyszerre lómutatványok a legszebb és legjobban idomított lovakkal, trapézművészek három porondon, fakirok, a kulcslyukon átbujik egy ember ugyan akkor, amikor a második porondon egymást hajigálják, a sodronyművésznek olyan salto mortálékat ugrik, hogy eláll a lélegzetünk, közben a vadállatok bömbölnek, a bohócok komédiáznak, nincsen egy pillanat, hogy körülnézhetnénk a közönség között, pedig volt ott ma este legalább nyolcezer ember, dacára, hogy csak hatezer személyes befogadóképességet hirdettek. Valóságos népvándorlás volt. Megérdemelték a leggyönyörűbben csikozott tigrisek és zeb-rák, a nagyszőrényű oroszlanok és a többiek, akikről és amelyekről egy rövid beszámoló keretében nem is lehet megemlékezni, hogy ennyien kimentünk. Huszonöt éve nem látunk ilyen és legalább egy évtized fog elmúlni, amíg ismét láthatunk hasonlót. Szép volt! Köszönjük Kludskynak! Elszórakoztunk, nem fogjuk elfelejteni és még irni fogunk róla.

Kizárólag engros.

Kizárólag engros.

AZ ORSZÁG LEGNAGYOBB SZÖRMEÁRUHÁZA CLUJON VAN.

Telefon Interurban 5-19.

Szenzációs a

“CASA DE LIPSCA”

Telefon Interurban 5-19.

cluji lerakata. Káprázatos választékban tárulnak a nézők szeméi elé a világ összes szőrméi. :: A cégnek London, Páris, Lipse, Bécs, Krakau és New-Yorkban vannak fiókjai. A cluji áruház a napokban nyílik meg a Cal. Reg. Ferdinand 5. sz. alatt a Szabó Jenő emeleti helyiségeiben. A kereskedelmi életnek ez lesz a legnagyobb szenzációja.

Lloyd Express 4086.

Legújabb őszi és téli, női és leányka kabátok legolcsóbb beszerzési forrása: **Plosz** divatáruháza ARAD, a színház hátsó bejáratával szemben.

Közgazdaság.

Zürichben 2.51, Párisban 10.30 a lej.

HELYI VALUTAÁRAK.

(Szeptember 24.) **Áru:** Márka 49, angol font 1000, francia frank 9.80, svájci frank 40, lira 8.60, dinár 3.57, dollár 204, schilling 29.50, magyar korona 352, cseh korona 6.15. **Pénz:** Márka 48, angol font 980, francia frank 9.50, svájci frank 38, lira 8, dinár 3.52, dollár 202, schilling 29, magyar korona 360, cseh korona 6. **Kifizetések:** Márka 49.45, angol font 1006, francia frank 9.90, svájci frank 29.90, lira 8.52, dinár 3.60, dollár 205.25, schilling 29.10, magyar korona 342, cseh korona 6.13.

ZÜRICHI TŐZSDENYITÁS.

(Szeptember 24.) Berlin 123.35, Amsterdam 208.25, Newyork 518.12.50, London 2510.50, Páris 24.49.50, Milánó 21.11, Prága 15.35, Budapest 0.0072.60, Belgrád 9.21.25, **Bucuresti** 2.51.25, Varsó 0.00082.50, Bécs 0.0072.95.

ZÜRICHI TŐZSDEZÁRLAT.

(Szeptember 24.) Berlin 123.30, Amsterdam 208.25, Newyork 518.12.50, London 2510.75, Páris 24.50, Milánó 21.12, Prága 15.35, Budapest 0.0072.60, Belgrád 9.21.50, **Bucuresti** 2.51, Varsó 0.00084.50, Bécs 0.0072.95.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRLAT.

(Szeptember 24.) **Kifizetések:** Páris 9.81, London 1001, Newyork 205, Milánó 8.48, Zürich 39.85, Bécs 29, Prága 6.10. **Váltak:** Napoleon 780, arany-márka 48.50, leva 1.48, török lira 1.14, angol font 999, francia frank 9.80, svájci frank 39, lira 8.40, drachma 3, dinár 3.57, dollár 205, lengyel marka 34, osztrák korona 29, magyar korona 28.50, szokol 6.02.

A MAGYAR NEMZETI BANK

Kvittek vagyunk

ma utoljára
az aradi Apollóban

Jön!

Jön!

Csapodár herceg

a szezon egyik
legsikerültebb
filmalkotása



KOLLINNAL
a főszerepben.

LEGUJABB

Tüntetés egy házrekvirálás miatt.

(Segesvár, szeptember 24.) Tudósítónk éjszakai telefonjelentése: Nagy feltűnést és megdöbbenést keltett az a miniszteri rendelkezés, amellyel a segesvári állami gimnázium részére egy egész házat elrekviráltak, annak valamelyi lakóját kilakoltatták. A hajléktalanul maradt lakók az este folyamán elkeseredett tüntetést rendeztek a prefektus lakása előtt s annak hat ablakát betörték. Majd a rendőrség elé vonultak s ott két ablakot törtek be. A rendőrség nagy apparátussal keresi a tüntetés résztvevőit.

Marokkói győzelmet jelent a spanyol főhadiszállás.

Madridból táviratozzák: A spanyol főhadiszállás hivatalosan jelenti, hogy az Alhucemasnál partraszállított hadsereg megszállotta Malmasi és Moroviene magaslatokat. A hadműveleteket Primo de Rivera személyesen vezette. Az egyik hadoszlop most már csak hat kilométerre áll Abd el Krim fővárosától. A *Matin* Fezből arról értesül, hogy a francia offenzíva is megindul teljes erővel és ennek kiinduló pontja Tetuan környéke lesz.

Angol-török háború küszöbén.

Londonból táviratozzák: A Daily Telegraph arról értesül, hogy angol-török háború küszöbön áll. Az iraki határon tovább folynak a csapaösszpontosítások. A törökök újabb négy hadosztályt dirigáltak a határra. Sibrokruye lakossága ma már össze is ükült az angol csapatokkal.

HIVATALOS ÁRFOLYAMAI.

(Szeptember 24.) Belgrád 1262—1266, dinár 1248—1262, **Bucuresti** 345—347, lej 339—345, Páris francia frank 3374—3398, Bécs osztrák korona 100.38—100.72, Zürich svájci frank 13.760—13.836, Newyork dollár 71.290—71.510, Prága 2113—2121, cseh korona 2103—2121.

= Elfogadott kényszeregyezség.

Ma tartották meg az aradi törvényszéken Weisz Armin aradi textil-nyakkereskedő kényszeregyezségi ügyének tárgyalását. A kereskedő négy hónappal ezelőtt nyújtotta be kérvényét az aradi törvényszékhez, a melyben hatvan százalékos kényszeregyezséget ajánlott fel. A hitelezők az akkoriban megtartott tárgyaláson azonban visszautasították az ajánlatot, mire az ügyet a temesvári táblához terjesztették fel. Mielőtt azonban ott tárgyalásra került volna a sor, a textilkereskedő újabb ajánlatot nyújtott be, amelyben hitelezőinek felajánlotta, hogy minden hónap 10-én kezeikhez kifizet 30 ezer lej készpénzt, míg a tartozás ki nincs egyenlítve. Ez az új ajánlat is a táblához került és ott le sem tárgyalták az ügyet, hanem visszaküldték az aradi törvényszékhez. Ma volt döntés Aradon a kényszeregyezség ügyében és a hitelezők a mai tárgyaláson egyhangulag elfogadták Weisz Armin utóbbi ajánlatát.

= Nemesiémek ára Budapesten.

Budapestről táviratozzák: A nemesiémek piacán az árak a következőképen alakultak: szín-arany kilója 48.7—48.9 millió korona, 20 koronás magyar arany 296—298.000, 20 koronás osztrák arany 292—294.000, ezüst koronás 6000—6400, ezüst forint 14—15.000, ezüst ötkoronás 30—34.000, szinezüst gramja 1600 korona.

— Szület Ménesen. A ménesi szőlőbirtokosok e hó 29-én délelőtt tíz órakor a községházán értekezletet tartanak a születési idő megállapítása céljából. A születési a kedvező időjárásra való tekintettel előreláthatólag október 12-re tűzik ki.

MOTI

xx „Kvittek vagyunk“ ma utoljára az aradi Apollóban. Ma pénteken utoljára vetíti az Apolló mozgószínház a „Kvittek vagyunk“ című nagy sikerű modern szerelmi drámát. Lubits Ernő világhírű rendezőművész teljesen újszerűen, ötletesen és amerikai arányban rendezte meg ezt a filmet, amelynek főszerepeit Marie Prevost és Monte Blue alakítják. Az előadások fél 5, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Mosjoukin legújabb filmje az aradi Urániában. Ma pénteken mutatja be az Uránia mozgószínház

Iván Mosjoukine

legújabb filmje
Tűnő árnyak
ma péntektől az aradi Urániában.

„Tűnő árnyak“ címen Mosjoukine legújabb szenzációs filmdrámáját. A film a párisi nagyvilági élet aljasságait kifünő realitással vetíti elénk. Az előadások fél 5, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

Új bünei vannak a sikkasztó fűtőházi főnöknek.

Letartóztatás a főtárgyalás előtt.

(Cluj—Kolozsvár, szeptember 24.) E hó 30-án tárgyalja a törvényszék az elmúlt év legnagyobb vasuti panamáját, amelynek főváltója Cioc Haralambie szatmári fűtőházi főnök. A szatmári ügyészség nemrég fejezte be a vádirat elkészítését, amely azonban még nem teljes, miután a sikkasztó fűtőházi főnök ellen újabb ötszáz ezer lej értékű keltári tárgyak eltulajdonítása miatt tett feljelentést a vasútgazgatóság. A nyomozás eddigi adatai mindenben megerősítették a Cioc terhére rótt újabb büncselekményeket. A sikkasztások kiderítése után az ügyészség letartóztatta a panamista vasuti fűtőszivelőt, aki azonban csak rövid ideig volt a fűtőház lakója, mert százezer lei kaució ellenében szabadlábra helyezték. Miután újabb sikkasztásának felhedezése miatt szakésztől lehet tartani, valószínű, hogy még a főtárgyalás megtartása előtt ismét letartóztatják.

Felelős szerkesztő,
RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judejului.

A petroseni munkásszínész részére vendéglőst keresünk.

A kaszinó éli: mintegy 150 személyt befogadó étteremből, könyvtárból, mozi- és színelőadások, hangversenyek részére színházteremből, a vendéglős és személyes részére szükséges lakhelyiségekkel. A kaszinó villamos világítással és központi fűtéssel van ellátva. Az étterem és konyha részére szükségeltelt leltár rendelkezésre áll. A pincében hűtőberendezés lesz felállítva. A vendéglősnek esztendő-rangu szakembernek kell lennie, ki jó konyhát vezetni képes és a román nyelvet tökéletesen bírja. Ajánlatok Bányagazgatóság Petroseni, județul Hunedoara címre küldendők. 5692.

1000

lej jutalom
annak, aki 477
számu elveszett

Blacklim

nyomára vezet.
Gyári szám: 3531.

HACK Arad,
Str. Ioan Calvia 28.

5675

Ügyvédi irodának

megfelelő 2—3 szobás irodahelyiség a belvárosban bérbevevőkre kerestetik — Ajánlatokat „Magas bér“ címen: „Fortuna“ irodába Arad, Strada Constetorului (Batthyány-u.) 31. körüli.

Balogh Lajcsi quartett zenéje **Városi Kávéházban** minden délután
mellett az aradi **5-7-ig** **uzsonna-zene.**

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetés árán hétköznap 3 lej — bányán vasárnap 4 lej. — Vastagabb betűvel 6 lej, illetve 8 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 30 lej, vasárnap 40 lej. A kiadóhivatalt fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. * * * * * Hirdetéseket telefon útján is feladhatók, telefon szám: 151. * * * * *

Levelezés.

HARMINCÓTÉVES vidéki gazdag özvegy uriaszony, házasság céljából intelligens férfi ismeretséget keresi. Ajánlatot az Aradi Közlöny kiadóhivatalába „Fekete szempár” jellegre kérek. 5689

Alkalmazás.

FOGTECHNIKUS, ki perfekt, kautschuk és arany munkához kerestetik. Csakis elsőrendű munkaeső jelontkezzék. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5678

INTELLIGENS leányt keresek nagyobb leánykához. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 250

EGY nőifodrász segédat és egy manikürt magas fizetéssel felveszek. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5677

MINDENES BEJARO FOZONO, jó bizonyítványal, azonnal felvétetik. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. e. jobb. 3725

MANN sucht Hausmeisterin und Hausmeister ohne Kinder welche auch deutsch spricht. Adresse: Director von Banca Marmarosch Blank Arad. 10274

KIFUTOFIUT keresünk Perfect Bélyegzőgyár, domborműnyomda Arad. 5687

FIATAL fűszeres vagy vegyeskereskedősegéd azonnal felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5676

SZAKÁCSNÉ, ki jól főz, kerestetik pusztai háztartásba. Cim: Dr. Králitz Lajos Páncota (Jud. Arad.) 5674

TANULÓ fizetéssel foztechnikához felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5679

IDŐSEBB mindenes szakácsné, kéttagu családnhoz felvétetik Arad, Minorita épület I. kapu, II. emelet, ajtó 3. 5685

TEXTILLESSEGÉD, aki románul beszél, azonnal felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5686

MANN sucht gute Stubenmädchen welche auch deutsch spricht. Arad, Str. Elena Ghița Birta (Varjassy József-ucca) 18. 10274

MOTORKÉ GEPÉSZ megbízható, gyakorlati felvétetik Lengyel és Csillagnál Arad, Str. Mos Ajun (Széll-ucca.) 5648

PERFEKT szakácsnőt, komolyt, keres a kasszentmiklósi malom. 5652

Ingatlan.

BIRTOKOT (100—150 hold) megvétele, vagy bérbeadásra keresek. Irásbeli ajánlatot az Aradi Közlöny kiadóhivatalába „Birtok” jellegre kérek. 5659

HÁZAK, tanyák, földek, lakások, szállók eladó. „Italia” ügyvédségél Arad, Str. Alexandri 1. 5680

MOSÓCZY-TELEPEN 200 négyszögletű telek, jó helyen 20.000 lejért eladó. Erdőkölöni Pallas Bankban. 5658

AZ ARADI határban Hajduk (Bikecs) dűlőben 29 hold föld tanyaépülettel sürgősen eladó. Érdeklődni ugyanott 5614

Oktatás.

PERFECT francia urinó lakásán francia leckéket ad, csakis kezdőknek, nagyon olcsón. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5670

Lakás.

NEGY SZOBAS, parkettás lakás teljes komforttal a belvárosban kiadó. Érdeklődni Maier Arad, Str. Nicu Filipescu 13. (Flórián-ucca.) 5688

LAKÁS. Ujjonnan épült házban bérbeadó 4 szoba, előszoba, oeselőszoba, fürdőszoba, stb., november 1-én elfoglalható. Virág Kálmán építőmester Arad, Bul. Carol 7. 5622

Vétel és eladás.

UJ HÁLÓSZOBA 20.000 lejért és 2 rész-ágy 8000 lejért eladó. Arad, Str. Desseanu 8. (Rávy-u.) d. u. 5—6-ig. 5659

PERZSA ÉS SILSKIN KABATOK, perzsa szőnyegek, különböző komplett szobaberendezések, cimbalom, hegedű, antik órák, vitrin, festmények, rézágak, rézmű, éjjeliszekrények, hintaszék, fotelok, íróasztalok, dísztárgyak, 12 darab csésze, férfi felöltők, függönyök, íróasztalgarnitúrák, utazóbőrönd, gyermekkosci, tükrös mosdó, tükrök, karnisok, drapériák, intarziás régi szalon, szalonzsial, stb. eladó. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. e. jobb. 600

JOHANGU HOSSZU ZONGORA eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5671

HAT SZEMÉLYES modern ezüst és piano megbízásból olcsón eladó. Salon Artistique Arad. 5681

ANTIK ÉS MODERN butorokat, különböző antik tárgyakat, szörme árukat, dísztárgyakat, szőnyegeket, fehér és ruháneműt, háztartási cikkeket, stb. bizományba veszek. Arad, Str. Consistorului 12. (vált Batthyány-ucca), I. em., jobb. 1000

CIPÉSZ-berendezés, komplett, géppel együtt eladó. Bővebbet: Györffy „Mures” irodájában Arad. 15195

POLITUROS ebédlő és hálószoba butor eladó Bővebbet Györffy „Mures” irodájában Arad. 15196

EZÜSTÖT, ékszert, antik butort, zongorát, teljes modern lakás berendezéseket legmagasabb árban vesszünk. Vidékre utazunk. Salon Artistique Arad. 2601

TEKINTSE MEG
ARAD, STR. CONSISTORULUI
(Batthyány-ucca) 12. szám alatt levő
újszani felszerelt bizományi raktár.

Elsőrendű rózsaburgonya
hazaszállítva, 100 kilogrammonként 800 lejért kapható Fischernél Arad, Piata Catedralei 1. (Tököl-tér.)

Kötött női kabátok és gyermek szetteerek még a tavalyi olcsó árakban, női és gyermek harisnyák mélyen leszállított árakban!

Valódi angol szöveg
legolcsóbb
beszerzési forrása!
Mindennemű béles árak, szabó kollékek
állandó nagy raktára
BRITISH IMPORT
Arad, Bulev. Regina Maria 9. (Uj Neuman-ház.)

Ügyvédnek, orvosnak
kiválóan alkalmas belvárosi modern ház, nem messze a bíróságtól, a Str. Cloșca (Szent László-ucca) közelében, átvehető 5 szoba, elő-, fürdőszobás modern lakással, szép nagy udvarral, 1.500.000 lejért eladó. Kizárólagos megbízott „URANUL” iroda Arad, a főpostával szemben. 16107

Legjobb
„Mókus” Babuoz Lajos vendéglőjében
BOROK Varjassy Lajos-
öe Kasza-u. sarok
kaphatók

BELÁN ADÁM
női- és férfi-szabó Arad, Strada T. Vladimirescu (Dobó-ucca) 3. sz.
Készít mindennemű férfi- és női ruhákat, kosztümöket, őszi és téli kabátokat a legújabb modell szerint divat lap után olcsó és izléses kiállításban

Tüzifa
waggontételben legolcsóbb árban beszerezhető
Klein és Weiner
fakereskedőknél Arad, Str. Nic. Grigorescu 3—4. (vált Munkácsy-ucca.) Timișoara, Bul. Carol 19. (vált Hunyadi-ucca.) Telfon Arad, 5—31., Timișoara 21—22.

A „MARILLA” TERRAZON
Arad, Str. Minervei (Ilona-u.) végén
ma nagy halestély marosi elő halból.
15196 Szives pártfogást kér:
Schwarz Andor vendéglős.

Hölgyek figyelmébe! Nagyobb tétel eredeti bécsi női kalap modellek érkeztek, melyeket rendkívül olcsón árusítok. Ugyanott Ghița Birta leány egyenlelakapok kaphatók. JOSEFIN DEUTSCH salon de Palaril Arad, Str. Bratianu II. (főpostával szemben.)

Pénzét dynamokat, electromotorokat jótállás mellett javíttat, újra tekercsel nem dobja ki, mert Kádár János Arad, Str. Simion Ballint (Desseffy ucca) 5. szám.

Ghiorocon
kétszobás, konyhás magánház a központban, udvarral, kerttel, elfoglalható lakással, 150.000 lejért eladó. Bővebbet: Györffy „Mures” irodájában Arad. 15196

Legolcsóbb és legtáplálóbb!
Bánati trappista 1 kgr. L. 70.—
Corona trappista 1 kgr. L. 100.—
Szobeni szalámi 1 kg. L. 210.—
GUTTMANN SAMU
cőgnél ARAD, Strada Meliana.

LICHTWITZ
LIQUEURS
Aki most meyréndelt lapunkat október 1-ig érvényes kárpia.

VEGYEN MUZSAY-RÁI
Aradon a színházzal szemben
Férfi öltöny, őszi-téli Lej 1950—
Őszi-téli felöltő (tisztá gyapju) ... „ 1950—
Double raglán vagy uistér mind. szín. „ 2500—
Gummi kabát ... „ 960—
Fregoli őszi kabát minden színben „ 2600—
Bőr kabát (szörme béles és gallér) „ 4600—
Winpassingi és Hannoveri gummi kabát különlegességek.

Az aradi „Vadember” vendéglőben minden pénteken **halestély.**

I. NAGY SZÜCS Arad, Strada Alexandri 5. Szörmeárak raktára. Megrendelések jutányosan és pontosan eszközöltetnek.